

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 11

NOVEMBER 2013

**EKONOMIE V1
MEMORANDUM**

PUNTE: **150**

Hierdie memorandum bestaan uit 14 bladsye.

AFDELING A**VRAAG 1**

1.1	1.1.1	B ✓✓	entrepreneur		
	1.1.2	B ✓✓	kapitaal		
	1.1.3	A ✓✓	regering		
	1.1.4	B ✓✓	steenkool		
	1.1.5	C ✓✓	Lorenz		
	1.1.6	B ✓✓	HOP		
	1.1.7	A ✓✓	armoedelyn		
	1.1.8	C ✓✓	Suid-Afrikaanse Reserwebank	(8 x 2)	(16)
1.2	1.2.1	G ✓	Vervang Doeane-unie Ooreenkoms van 1910		
	1.2.2	E ✓	Totale waarde van finale goedere wat binne die grense van 'n land geproduseer word		
	1.2.3	B ✓	Vrye-mark ekonomie		
	1.2.4	A ✓	Ontginning van grondstowwe		
	1.2.5	F ✓	Tradisionele genesing en medisyne		
	1.2.6	C ✓	Persentasie van totale bevolking wat in armoede leef		
	1.2.7	H ✓	Bank spaarrekeninge en termyndeposito's		
	1.2.8	D ✓	Mense met dringende behoeftes wat nie deur die regering aangespreek word nie	(8 x 1)	(8)
1.3	1.3.1	WAAR ✓			
	1.3.2	ONWAAR ✓			
	1.3.3	WAAR ✓			
	1.3.4	tjek ✓			
	1.3.5	ontwikkelende ✓			
	1.3.6	entrepreneur ✓		(6 x 1)	(6)

TOTAAL AFDELING A: **30**

AFDELING B (Beantwoord enige TWEE vrae uit hierdie afdeling.)**VRAAG 2****2.1 Noem enige TWEE kategorieë van arbeid.**

- Hoër vlak/Geskoolde ✓✓
 - Intermediére vlak/Half geskoolde ✓✓
 - Laer vlak/Ongeskoolde ✓✓
- (Enige 2 x 2) (4)

2.2 DATA RESPONS

- 2.2.1 ➤ Produksiemetode ✓✓
 ➤ Inkomemetode ✓✓
 ➤ Bestedingsmetode ✓✓
- (Enige 2 x 2) (4)
- 2.2.2 ➤ Intermediére goedere
 Goedere en dienste wat deur ander besighede as insette
 gebruik word ✓ om goedere en dienste te produseer of goedere
 wat aangekoop word om weer verkoop te word. ✓
- Finale goedere
 Goedere en dienste wat nie as insette deur ander besighede
 gebruik word nie, ✓ maar wat deur verskillende deelnemers
 verbruik word. ✓
- (4)
- 2.2.3 ➤ Dit is die totale besteding, op finale goedere en dienste, deur
 huishoudings en privaat nie-winsgewende instellings. ✓✓
- (2)

2.3 DATA RESPONS

- 2.3.1 ➤ Volhoubare toename in kommoditeitspryse. ✓✓
 ➤ Sterk vraag uit Asië en ander opkomende ekonomiese. ✓✓
- (Enige 1 x 2) (2)
- 2.3.2 ➤ Geologiese uitdagings ✓✓
 ➤ Toename in produksiekoste ✓✓
- (4)

- 2.3.3 ➤ Verskaf voedsel en minerale ✓✓
 ➤ Verdien buitelandse valuta ✓✓
 ➤ Lei werkers op en skep werkgeleenthede ✓✓
 ➤ Verskaf grondstowwe vir sekondêre nywerhede ✓✓
 ➤ Voorsien elektrisiteit ✓✓
 ➤ Stimuleer ekonomiese groei ✓✓
 ➤ Bydrae tot BBP ✓✓
 ➤ Toename in staatsinkome ✓✓
- (Enige 2 x 2) (4)

2.4 Verduidelik die voordele van 'n mark-ekonomie kortliks.

Privaat eiennaarskap ✓✓

- Dit moedig individue aan om kreatief te wees in die manier hoe hulle hul hulpbronne aanwend. ✓✓

Doeltreffende gebruik van hulpbronne ✓✓

- Hulpbronne word doeltreffend gebruik ten einde maksimum produktiwiteit en minimum vermorsing te bewerkstellig. ✓✓

Verbetering van persoonlike welvaart ✓✓

- Individue is vry om welvaart bymekaar te maak en dit aan te wend om welvaart verder uit te brei. ✓✓

Hoë vlak van keuse ✓✓

- Nuwe besighede sal tot die mark toetree a.g.v. winste. ✓✓
- Verbruikers word voor 'n wye verskeidenheid keuses van goedere en dienste gestel. ✓✓

Dit werk outomatisies ✓✓

- Die hoe, wat en vir wie probleme word deur die dryfkrag van eiebelang outomatisies opgelos. ✓✓

Innovasie ✓✓

- Sterk aansporings om hoë kwaliteit goedere te produseer. ✓✓

Ekonomiese groei ✓✓

- Baie dinamies a.g.v. dryfkrag van winste en kontrollerende kragte van mededinging. ✓✓

Verspreiding van inkomste en rykdom ✓✓

- Hulpbronne word toegeken aan diegene met koopkrag. ✓✓

Risiko ✓✓

- Individue neem versekering uit om risiko's te verminder. ✓✓
 Enige 2 x (2 + 2) (8)

2.5 Verduidelik die ekonomiese belangrikheid van 'energie' as deel van Suid-Afrika se infrastruktuur, kortliks.

- Energie is noodsaaklik vir die funksionering van die moderne gemeenskap. ✓✓
 - Groot hoeveelhede energie word deur nywerhede en huishoudings verbruik. / Nywerhede kan nie sonder energie funksioneer nie. ✓✓
 - Die verlies aan energie vir kort tydperke kan tot groot verliese aan inkome lei, vir besighede in alle sektore. ✓✓
 - Gebruik van tegnologie om elektrisiteit te genereer uit hernieubare bronne is een van die groei sektore. ✓✓
 - Energie sektor verskaf werk aan 'n groot groep in die arbeidsmag. ✓✓
 - Dit verdien ook buitelandse valuta deur elektrisiteit aan ander lande te verkoop. ✓✓
 - Betroubare vervoer en kommunikasie is nie moontlik sonder elektrisiteit nie. ✓✓
- (Enige 4 x 2) (8)
[40]

VRAAG 3

- 3.1 ➤ Ontwikkeling deur handel in landbou-produkte. / Natuurlike hulpbronne ✓✓
 ➤ Ontwikkeling deur arbeidsintensieve ontwikkelingsprogramme. ✓✓
 ➤ Ontwikkeling deur opvoedkundige hervorming. ✓✓
 ➤ Ontwikkeling van die kwaliteit van menslike hulpbronne. / Menslike ontwikkeling ✓✓
 ➤ Ontwikkeling deur industrialisasie van die ekonomie. ✓✓
 ➤ Entrepreneurskap ✓✓
 ➤ Diversifikasie van die plattelandse ekonomie. ✓✓
 ➤ Ontwikkeling deur buitelandse investering, lone en hulp. / Kapitaal ✓✓
 ➤ Ontwikkeling deur toegang tot moderne tegnologie. / Tegnologie ✓✓
 ➤ Ontwikkeling van infrastruktuur. ✓✓
 ➤ Verskaffing van 'n stabiele makro-ekonomiese omgewing. ✓✓
- (Enige 2 x 2) (4)

3.2 DATA RESPONS

3.2.1 Dit is die aantal mense in 'n land of streek wat in armoede bly. ✓✓ (2)

3.2.2 47,09% ✓✓ (2)

3.2.3 Absolute armoede

Verwys na 'n situasie waar mense nie hulle basiese behoeftes kan bevredig nie. ✓✓

Relatiewe armoede

Verwys na 'n situasie waar mense as arm beskou word in vergelyking met die res van die gemeenskap. ✓✓

(4)

3.2.4 Gauteng ✓✓ (2)

3.3 DATA RESPONS

3.3.1 Dit is die rentekoers waarteen banke geld by die Reserwebank leen. ✓✓ (2)

3.3.2 ➤ Verbeterde inflasiesyfers ✓✓
➤ Voortslepende eurosone krisis. ✓✓ (4)

3.3.3 ➤ Dit is 'n laekoste nasionale bankrekening. ✓✓
➤ Die doel is om bankdienste te bied aan lae inkome verdieners.
➤ ✓✓
Aan hulle wat buite bereik van bankdienste is. ✓✓
➤ Dit is 'n inisiatief deur hoof banke om volledig bankdienste binne 15 km van alle Suid-Afrikaners te plaas. ✓✓ (Enige 2 x 2) (4)

3.4 Verduidelik kortliks die rol van die SAOG in Suider-Afrika.

- Om ontwikkeling en ekonomiese groei te faciliteer regoor die streek. / Streef ekonomiese samewerking en integrasie van lidlande na. ✓✓
- Om beleide te harmoniseer. ✓✓
- ROI's word aangemoedig. ✓✓
- Om 'n vryhandel gebied daar te stel. ✓✓
- Bied goeie handels- en beleggingsgeleenthede. ✓✓
- Sosio-ekonomiese ontwikkeling wat armoede verligting en uitroeiing sal verseker. ✓✓
- Moedig gemeenskaplike waardes en stelsels aan. / Voorstander van gemeenskaplike mark en monetêre stelsel. ✓✓
- Konsolidering en behoud van demokrasie, vrede en sekuriteit. ✓✓ (Enige 4 x 2) (8)

3.5 Bespreek 'lae vlakke van produktiwiteit' as een van die eienskappe van ontwikkelende lande.

- Ontwikkelende lande word gekenmerk deur lae vlakke van arbeid produktiwiteit. ✓✓
- Lae vlakke van onderwys en opleiding. ✓✓
- Gebrek aan fisiese kapitaal soos masjinerie en tegnologie. ✓✓
- Wanvoeding lei tot swak menslike ontwikkeling. ✓✓
- Swak beheer oor produksiefaktore. ✓✓
- Gebrek aan goeie openbare dienste soos vars drinkwater, sanitasie, vullisverwydering, ens. ✓✓
- Hoë voorkoms van water verwante en omgewings siektes. ✓✓ (Enige 4 x 2) (8)

[40]

VRAAG 4

- 4.1 ➤ Kindersorg-toelae ✓✓
 ➤ Afhanklikheidsorg-toelae ✓✓
 ➤ Oorlogveteraan-toelae ✓✓
 ➤ Pleegsorg-toelae ✓✓
 ➤ Ouderdomspensioen ✓✓
 ➤ Ongeskiktheidstoelae ✓✓ (Enige 2 x 2) (4)

4.2 DATA RESPONS

- 4.2.1 Suid-Afrika ✓✓ (2)

4.2.2 Handelsurplus

Verwys na 'n situasie waar 'n land se totale uitvoere meer is as sy invoere. ✓✓✓

Handelstekort

Verwys na 'n situasie waar 'n land se invoere meer is as sy uitvoere. ✓✓✓ (6)

- 4.2.3 Dit is goedere en dienste wat plaaslik geproduseer word en aan ander land verkoop word. ✓✓ (2)

4.3 DATA RESPONS

- 4.3.1 'n Leefbare loon ✓✓ (2)

4.3.2 Nominale lone

Die bedrag geld wat werkers aan die einde van 'n periode ontvang. ✓✓

Reële lone

Die waarde van goedere en dienste wat 'n werker kan koop met sy nominale loon. ✓✓ (4)

- 4.3.3 ➤ Doel is om 'n inkome te verdien. ✓✓
 ➤ Dit is deel van die eienaar. / Kan nie van die werker geskei word nie. ✓✓
 ➤ Dit kan nie gestoor word nie. ✓✓
 ➤ Wissel in kwaliteit. ✓✓
 ➤ Aanbod kan nie skielik verhoog word nie. ✓✓ (Enige 2 x 2) (4)

4.4 Verduidelik finale verbruiksbesteding deur die owerheid kortliks.

- Toon aan hoe die regering sy inkome aanwend. ✓✓
- Finansiering van goedere en dienste deur die openbare sektor benodig. ✓✓
- Besteding deur alle departemente van sentrale, provinsiale en plaaslike owerhede. ✓✓
- Verbruiksbesteding op dienste gelewer aan die gemeenskappe. ✓✓

- Bestaan uit:
 - Lone en salarisse van werknemers ✓✓
 - Aankope van goedere en dienste van 'n nie-kapitale aard en ✓✓
 - Die toegerekende waarde van kapitaalverbruik (waardevermindering). ✓✓
 - Minus netto ontvangste uit verkope ✓✓
- Regeringsbesteding word geklassifiseer as funksioneel, administratief en finansieel. ✓✓ (Enige 4 x 2) (8)

4.5 ***Verduidelik enige TWEE funksies van geld kortliks.***

Ruilmiddel ✓✓

- Dit word algemeen aanvaar as ruilmiddel. ✓✓
- Goedere, dienste en arbeid word verruil vir geld. ✓✓

Geld as waardedraer ✓✓

- Geld het waarde en dit behoort lank behou te word. ✓✓
- Geld kan gespaar word en versamel rykdom. ✓✓

Geld as rekeneenheid ✓✓

- Geld voorsien 'n maatstaf wat verseker dat ons 'n waarde op goedere en dienste kan plaas. ✓✓
- As 'n prys aan iets toegeken word, dien geld as rekeneenheid. ✓✓

Voordele:

- Handel word vereenvoudig. ✓✓
- Relatiewe waardes van goedere en dienste word uitgedruk. ✓✓

Standaard vir uitgestelde betaling ✓✓

- Dit laat ons toe om op krediet te koop en skuld later te vereffen. ✓✓
- Ekonomie kan tot stilstand kom as uitgestelde betalings nie meer toegelaat word nie. ✓✓
- Geld is 'n eenheid waarmee toekomstige betalings gemaak kan word.
bv. 'n pensioen. ✓✓ Enige 2 x (2 + 2) (8)

[40]

AFDELING C (Beantwoord enige EEN vraag uit hierdie afdeling.)**VRAAG 5****Verduidelik die eienskappe van kapitaal ten volle.****As toevoeging verduidelik die ekonomiese belangrikheid van kapitaal kortlik.****INLEIDING**

- Kapitaal is 'n mensgemaakte hulpbron en sluit alle goedere in wat benodig word om toekomstige behoeftes mee te bevredig. ✓✓✓
- Kapitaal verwys na die geld wat belê is in masjinerie en toerusting wat in die produksieproses gebruik sal word. ✓✓✓
(Enige ander toepaslike definisies is aanvaarbaar) Maks. (1 x 3) (3)

INHOUDKapitaalgoedere word deur mense gemaak ✓✓

- As 'n produksiefaktor word dit deur mense vervaardig. ✓✓

Waardevermindering ✓✓

- Masjinerie is onderworpe aan slytasie en brekasies. ✓✓
- Dit verloor waarde oor tyd en dit word waardevermindering genoem. ✓✓
- Besighede moet kapitaalgoedere vervang ten einde voort te gaan met produksie. ✓✓

Geldkapitaal kan verander ✓✓

- Geldkapitaal kan omgeskakel word in enige ander tipe bate wat die besigheid wil koop. ✓✓
- Dit kan ook maklik van een plek na 'n ander verskuif word of vir verskeie doele aangewend word. ✓✓

Moeilik om reële kapitaal te verander ✓✓

- Reële kapitaal is relatief onbeweeglik. ✓✓
- Meeste daarvan is beroeps onbeweeglik, maar wel geografies beweeglik. ✓✓

Kapitaal is duur ✓✓

- Koop van masjinerie en ander kapitaalgoedere is duur. ✓✓

Kapitaal word besit ✓✓

- Dit behoort aan iemand. ✓✓
- Sakeondernemings, verbruikers, produsente of die staat besit kapitaal. ✓✓
- Kapitaalgoedere soos paaie, skole, ens. is in staatsbesit. ✓✓

Kapitaal word verbruik ✓✓

- Dit gebeur in die produksieproses. ✓✓
 - Intermediêre goedere word in een proses opgebruik. ✓✓
 - Geboue byvoorbeeld word oor baie jare gebruik. ✓✓
 - Vaste kapitaal sluit nie die voorraad grondstowwe, intermediêre goedere en finale produkte in nie. ✓✓

Kapitaalvorming vereis 'n opoffering ✓✓

- Produksie van kapitaalgoedere (kapitaalvorming) word deur I aangedui. ✓✓
 - $I = S = Y - C$ ✓✓

Kapitaal verhoog produksiedoeltreffendheid ✓✓

- Masjinerie maak spesialisasie moontlik. ✓✓
 - Produksieprosesse wat uit menslike arbeid en masjiene arbeid bestaan, is baie doeltreffender as slegs menslike arbeid. ✓✓
 - Doeltreffendheid help om hulpbronne verder te rek. ✓✓ (Enige 10 x 2) (20)

Ekonomiese belangrikheid van kapitaal

- Ekonomiese groei is 'n direkte resultaat van kapitaalvermeerdering. ✓✓
 - Om groei te laat plaasvind, moet die totale kapitaal in die ekonomie groei teen 'n koers wat ten minste gelyk is aan, of groter is as die toename in die arbeidsmag. ✓✓
 - Dit verhoog finansiële instellings se vermoë om geld uit teleen. ✓✓
 - Dit vermeerder werkgeleenthede en verminder werkloosheid. ✓✓
 - Kapitaal verbeter lewenspeil deur die verskeidenheid en keuse van goedere en dienste te verhoog. ✓✓
 - Beskikbaarheid van kapitaal verhoog uitvoere en verlaag die afhanklikheid van invoere. ✓✓

 - *Kapitaalverbreding* ✓✓
 - Wanneer 'n land se kapitaal vermeerder teen 'n koers gelyk aan die koers waarteen die arbeidsmag toeneem. ✓✓ / Bestaande arbeid-kapitaal verhouding moet gehandhaaf word as die aantal werkers toeneem. ✓✓

 - *Kapitaalverdieping* ✓✓
 - Wanneer die arbeid-kapitaal verhouding toeneem. ✓✓
 - Dit moet gebeur teen 'n koers wat hoër is as die groeikoers van die bevolking. ✓✓

SLOT

- Kapitaalgoedere speel 'n belangrike rol in die skep van produksiekapasiteit. ✓✓
- Kapitaal bestaan uit private en openbare bates. ✓✓
 (Enige toepaslike slot is aanvaarbaar) (2)

Gebruik die volgende assessoringsstabel tesame met bogenoemde om die bespreking te assesseer.

PUNTE	INTERPRETASIE VAN ONDERWERP	
0	Kandidaat toon geen begrip van onderwerp nie.	
1	Kandidaat toon ietwat begrip van die onderwerp, maar het belangrike aspekte weggelaat.	(1 – 15 punte)
3	Kandidaat het die onderwerp korrek verstaan, maar het nie feite gekoppel aan die onderwerp nie.	(16 – 24 punte)
5	Kandidaat het onderwerp korrek verstaan en het feite aan die onderwerp gekoppel.	(25 – 35 punte)
		(5) [40]

VRAAG 6

**Skryf 'n opstel oor die redes vir/oorsake van armoede.
Verduidelik kortlik die uitwerking/gevolge van armoede.**

INLEIDING

Armoede verwys na 'n situasie waar mense nie hulle basiese behoeftes kan bevredig nie. ✓✓✓ (Enige toepaslike inleiding is aanvaarbaar.) (3)

INHOUD

Hoë bevolkingsgroei ✓✓

- Groot aantal mense met onvoldoende hulpbronne, werk en kos. ✓✓
- Oorbevolking kan lei tot agteruitgaan van natuurlike omgewing, water, grond, ens. ✓✓

Gebrek aan infrastruktuur ✓✓

- Onvoldoende vervoerstelsel en kommunikasienetwerke en 'n gebrek aan energieverkaffing laat kostes en risiko's styg. ✓✓
- Hoë bevolkingskonsentrasie en uitgestrektheid van landelike gebiede maak dit onbekostigbaar. ✓✓

Werkloosheid ✓✓

- Dit is die belangrikste rede vir armoede. ✓✓
- Dit is die gevolg van 'n onvermoë om werk te vind of te skep. ✓✓
- Werklose mense het nie genoeg geld om hul basiese behoeftes te bevredig nie. ✓✓
- In ontwikkelende lande maak mense 'n bestaan uit landbou. ✓✓

Kringloop van armoede ✓✓

- Arm mense is vasgevang in 'n situasie van armoede van een geslag na die volgende. ✓✓
- Vorme van inmenging is nodig om hierdie kringloop van armoede te breek. ✓✓

Welsyn-afhanklikheid ✓✓

- Sosiale toelae mag dien as afskrikmiddel vir mense wat werk of werk soek. ✓✓
- Sommige mense verkies om op toelaes te leef wat hul basiese behoeftes bevredig. ✓✓

Verstedeliking en geforseerde hervestiging ✓✓

- Migrasie binne lande lei soms tot armoede. ✓✓
- Geforseerde of vrywillige skuif van mense lei soms tot die ontstaan van informele nedersettings. ✓✓

Gebrek aan sosiale infrastruktuur ✓✓**Gebrek aan gesondheidsorg:** ✓✓

- Siektes is ook 'n oorsaak van armoede. ✓✓
- Baie arm gemeenskappe het geen toegang tot gesondheidsdienste nie. ✓✓
- As die inkome verdiener sterf of te siek raak om te werk, is die hele familie sonder 'n inkome. ✓✓
- In arm lande is primêre gesondheidsorg en aanvullende faktore (voldoende voeding, geletterdheid, goeie mediese personeel, ens.) onvoldoende. ✓✓
- Dus kan siektes soos MIV/Vigs nie bekamp word nie. ✓✓

Gebrek aan onderwys: ✓✓

- Gebrek aan onderwys en opleiding is die hoofoorsake van werkloosheid. ✓✓
- Baie arm lande kan nie onderwys bekostig nie. ✓✓
- Ekonomiese groei en ontwikkeling steun baie op hoeveelheid en kwaliteit van onderwys. ✓✓

Swak staatsbestuur en beleide ✓✓

- Dit lei tot korruksie, nepotisme, swak belastinginvordering en armoede verligtingsprogramme. ✓✓
- Funksies van wetgewer, regstelsel en uitvoerende gesag word nie geskei nie. ✓✓
- Begrotings, procedures en protokolle word nie gerespekteer nie. ✓✓

Gebrek aan hulpbronne ✓✓

- Totale hulpbronne in ontwikkelende lande is nie genoeg vir almal nie. ✓✓
- Kollektiewe armoede vind plaas in baie lande regoor die wêreld – Asië, Suid-Amerika, ens. ✓✓

Investering en skuld ✓✓

- Lande is arm omdat daar nie geld is vir investering nie en daar is nie geld vir investering nie, omdat hulle arm is. ✓✓
- Investering is noodsaaklik vir ontwikkeling en groei. ✓✓
- 'n Oormatige skuld-tot-BBP verhouding kan nadelig wees vir ontwikkeling en groei. ✓✓

Tekort aan tegnologiese vooruitgang ✓✓

- Ontwikkelende lande het nie bygehou met die nuutste tegnologiese vooruitgang nie. ✓✓

Geweld en oorlog ✓✓

- Verlies aan geld wat andersins vir onderwys, gesondheid, ens., aangewend kon word. ✓✓
- Dit vernietig menslike lewens, kapitaal en toerusting. ✓✓ (Enige 10 x 2) (20)

OORSAKE/GEVOLGE/UITWERKING VAN ARMOEDE

- Gebrek aan skoon water, sanitasie of basiese gesondheidsorg kan lei tot mense wat siek raak. ✓✓
- Sterftekous verhoog as gevolg van wanvoeding en gebrek aan mediese dienste. ✓✓
- Demoraliserende psigologiese uitwerking op mense. ✓✓
- Onregverdige behandeling van en diskriminasie teen arm mense kan lei tot die verlies aan self-respeks en waardigheid. ✓✓
- Omdat groot bedrae geld begroot word vir sosiale toelaes, is daar minder geld om te voorsien in ander ontwikkelingsbehoeftes van die land. ✓✓
- Lae lewenspeil. / Lae ontwikkelingsvlak. ✓✓
- Toename in misdaad, openbare onrus en plaaslike geweld. ✓✓
- Arm gesinne ervaar baie meer stres as gemiddelde inkome gesinne. ✓✓
- Dit werk negatief in op natuurlike hulpbronne. ✓✓
- Verminderde vraag. ✓✓
- Styging in bevolkingsgetalle. ✓✓
- Afname in produktiwiteit. ✓✓
- Landelik-stedelike migrasie. ✓✓
- Degradering van die omgewing soos storting in oop gebiede, ontbossing en besoedeling. ✓✓ (Enige 5 x 2) (10)

SLOT

Armoede veroorsaak enorme skade aan individue en dit lei tot baie probleme onder mense en in gemeenskappe. ✓✓

(Enige toepaslike slot is aanvaarbaar.) (2)

Gebruik die volgende assessorings tabel tesame met bogenoemde om die bespreking te assesseer.

PUNTE	INTERPRETASIE VAN ONDERWERP	
0	Kandidaat toon geen begrip van onderwerp nie.	
1	Kandidaat toon ietwat begrip van die onderwerp, maar het belangrike aspekte weggelaat.	(1 – 15 punte)
3	Kandidaat het die onderwerp korrek verstaan, maar het nie feite gekoppel aan die onderwerp nie.	(16 – 24 punte)
5	Kandidaat het onderwerp korrek verstaan en het feite aan die onderwerp gekoppel.	(25 – 35 punte)
		(5)
		[40]

TOTAAL AFDELING C: 40
GROOTTOTAAL: 150

